

JAARREKENING 2018

inzake de stoffelijke aangelegenheden van diaconale aard

Margaretha van Parmadreef 14

3561 SR Utrecht

Telefoon (030) 2737540

versie 23-05-2019

Inhoudsopgave

	Pagina
Algemene informatie	2
Verklaringen van het College van Diakenen en de Algemene Kerkenraad	3
JAARREKENING 2018	
1 Verslag van het College van Diakenen	4
2 Grondslagen van waardering en resultaatbepaling	8
3 Balans per 31-12-2018	10
4 Staat van Baten en Lasten over 2018	11
5 Toelichting bij de jaarrekening 2018	12
Controleverklaring	33
Bijlage 1 Consolidatie wijkdiaconieën exploitatie 2018	
Bijlage 2 Consolidatie wijkdiaconieën balans per 31-12-2018	

Algemene informatie

Ingevolge ordinantie 11 artikel 7 van de Kerkorde van de Protestantse Kerk in Nederland

College van Diakenen :

voorzitter:	De heer dr. H. Talsma
secretaris:	De heer S.J. van der Woude
penningmeester:	De heer mr. M.J. van Dieren

Algemene Kerkenraad

voorzitter:	De heer R.W. van Bommel
scriba:	De heer Ds. B. Luttkhuis

De administratie berust bij:

Bureau van de Protestantse Gemeente Utrecht,
Margaretha van Parmadreef 14, 3561 SR Utrecht

De jaarrekening is gecontroleerd door:

Van Ree Accountants en Belastingadviseurs BV
Wattbaan 51-5, 3439 ML Nieuwegein

Verklaringen van het College van Diakenen en de Algemene Kerkenraad

Het College van Diakenen van de Protestantse Gemeente Utrecht verklaart dat het jaarrapport over 2018 ingevolge ordinantie 11-7-3 door hen is opgesteld en ter vaststelling wordt aangeboden aan de Algemene Kerkenraad.

datum: 7 oktober 2019

voorzitter: De heer dr. H. Talsma

secretaris: De heer S.J. van der Woude

penningmeester: De heer mr. M.J. van Dieren

De Algemene Kerkenraad van de Protestantse Gemeente Utrecht heeft de jaarrekening voorlopig vastgesteld in de vergadering d.d. 1 juli 2019, ter inzage en publicatie voorgelegd aan de gemeente en vastgesteld in de vergadering van 7 oktober 2019.

voorzitter: De heer R.W. van Bommel

scriba: De heer Ds. B. Luttkhuis

1 Verslag van het College van Diakenen

1.1 Voorwoord

Wij bieden u hierbij aan de jaarrekening over 2018 van de Protestantse Diaconie Utrecht.

Protestantse Diaconie Utrecht (PDU)

De Protestantse Diaconie Utrecht is namens de wijkdiaconieën van de Protestantse Gemeente Utrecht verantwoordelijk voor het stedelijke diaconale werk in de stad. Dat bestaat uit eigen projecten op het gebied van ouderenzorg, jeugddiaconaat, inloophuizen, buurtpastoraat, vluchtelingenwerk, en uit het financieel of personeel ondersteunen van diaconaal werk door anderen in de stad.

De diaconie komt op voor mensen die anders niet gehoord worden. Zij helpt hen die geen helper hebben. Diaconale werkers en vrijwilligers in buurtpastoraat en inloophuizen luisteren, geven financiële bijstand of helpen zoeken naar de juiste instanties.

Anders dan bij openbare hulpinstanties mogen diaconale werkers tijd en aandacht geven aan mensen die vragen naar God en verdieping zoeken in hun leven. De onvoorwaardelijke hulp van mensen door de kerk krijgt dan een missionair effect.

Ingesteld door de Algemene Kerkenraad (AK)

De PDU is ingesteld door de Algemene Kerkenraad. De AK vertrouwt overeenkomstig de bepalingen in de Plaatselijke Regeling van de PGU de verzorging van de vermogensrechtelijke aangelegenheden van de gemeente van diaconale aard toe aan het College van Diakenen (in casu PDU). De PDU stemt haar beleid af op het beleid van de AK inzake het gehele leven en werken van de gemeente. Zij doet verslag van haar werkzaamheden aan de AK.

Organisatie PDU

De PDU wordt gevormd door het College van Diakenen aangevuld met maximaal vijf vertegenwoordigers van de PDU-commissies. De voorzitter, secretaris en penningmeester van het College van Diakenen zijn tevens respectievelijk voorzitter, secretaris en penningmeester van de PDU. Er is een diaconaal team met beroepskrachten (PDU-Team) wat de werkorganisatie vormt van de PDU. Het aantal leden van de Protestantse Gemeente Utrecht bedraagt 16.918, waarvan 2.451 leden een bijdrage doen aan de actie Kerkbalans. De opbrengsten van Kerkbalans maken geen deel uit van deze jaarrekening.

Beleidsterreinen PDU

De PDU stelt zich ten doel een rol te spelen op de volgende beleidsterreinen van de Protestantse Gemeente Utrecht:

Armoede en sociale uitsluiting

Armoede en sociale uitsluiting zijn aan elkaar gerelateerd en worden daarom ook vaak in één adem genoemd. Het enige wezenlijke onderscheid is, dat sociale uitsluiting altijd plaatsvindt op verschillende gebieden ¹⁾, terwijl armoede (in enge zin) alleen duidt op een financieel of materieel tekort. Veel van de activiteiten van de afzonderlijke wijkdiaconieën en de PDU kunnen onder dit koepelbegrip worden geplaatst en daar nader gespecificeerd. De PDU is op de volgende aandachtsvelden actief: individuele financiële hulpverlening, buurtpastoraat, inloophuizen en ontmoetingsactiviteiten, voedselbanken en schulden.

Daarnaast levert de PDU een bijdrage aan het bevorderen van bewustwording t.a.v. deze thema's. Dat gebeurt door het voeren van lobby en het organiseren van bijeenkomsten zoals de Mantel van Sint Maarten, en de netwerkbijeenkomsten i.s.m. het Diaconaal Platform Utrecht.

Bijzondere diaconale doelgroepen

Voor bepaalde groepen van kwetsbare mensen heeft de PDU speciale aandacht. In dit verband noemen we (ongedocumenteerde) vluchtelingen, dak- en thuislozen, prostituees, kwetsbare ouderen, kinderen en jongeren. De betrokkenheid van de PDU kan op verschillende manieren tot uiting komen. Door de inzet van een wijkdiaken, via een beroepskracht die er personele uren in steekt ²⁾ of door financiële steun aan initiatieven die op dit aandachtsveld actief zijn. ³⁾ Overlap met het aandachtsveld Armoede en sociale uitsluiting zal altijd aanwezig zijn (daklozen ondervinden ook sociale uitsluiting).

Zending, Werelddiaconaat en Ontwikkelingssamenwerking (ZWO)

Kerken in het buitenland, die onvoldoende middelen hebben voor hun werk kunnen ondersteund worden bij de toerusting van predikanten, studenten theologie, artsen en allerlei projecten in de sfeer van jeugd- en opbouwwerk (zending). Bij het werelddiaconaat denken we aan partnerkerken en organisaties in het buitenland die geholpen worden bij de gevolgen van natuurrampen en oorlogen. Bij ontwikkelingssamenwerking gaat het om ondersteuning ter plaatse, op verzoek van de daar aanwezige autoriteiten, zodat de betrokken mensen later zich zelf kunnen redden.

De stedelijke ZWO (SZWO) is verantwoordelijk om de stedelijke gemeente te bepalen en te betrekken bij haar roeping en opdracht. De SZWO volgt de beleidsuitgangspunten van Kerk in Actie. Jaarlijks stelt de PDU € 30.000,- voor ZWO beschikbaar. ⁴⁾

¹⁾ Een gangbare definitie: 'Sociale uitsluiting betreft uitsluiting van alle mogelijke institutionele, sociale, culturele en politieke banden in de samenleving' (Muffels 2004: 140).

²⁾ Voorbeeld: het werk van PDU-beroepskracht Marieke Sillevius Smitt onder vluchtelingen.

³⁾ Voorbeeld: Toevlucht, Villa Vrede, STIL.

⁴⁾ Uit taakomschrijving SZWO-commissie (april 2014 vastgesteld).

PDU-team

Het team van professionele werkers vormt als werkorganisatie een belangrijk onderdeel van de PDU. De beroepskrachten zijn actief op een aantal van de eerder genoemde beleidsterreinen onder aansturing van een directeur. Het moderamen PDU treedt op als werkgever van de directeur PDU en het team van diaconale beroepskrachten. In 2018 had de PDU zes beroepskrachten in dienst:

- Irene Stok - Diaconaal Consulent
- Erna Treurniet - Buurtpastoraat Overvecht
- Marieke Sillevius Smitt – Vluchtelingenwerk
- Pia ten Hoeve – Diaconaal Centrum De Wijkplaats
- Dirk van den Hoven – directeur PDU
- Corina Knot-den Hartog – beheer gebouw De Wijkplaats

Steunverlening door PDU

De belangrijkste inkomstenbron van de PDU zijn vermogensopbrengsten. Het vermogen van de PDU is door de eeuwen heen ontstaan door nalatenschappen voor met name diaconaal werk, missionair werk, ouderenzorg en jeugdwerk. In de specificatie van het vermogen zijn deze fondsen afzonderlijk weergegeven. Daarnaast vormen de collecten een bron van inkomen. Vanuit de fondsen van haar vermogen kan PDU geld en middelen beschikbaar stellen om een rol te spelen op de genoemde beleidsterreinen.

De PDU probeert bij de besteding van de gelden zoveel mogelijk recht te doen aan de wensen van de erflaters. Wel zijn in de loop van de tijd de doelstellingen aangepast aan de gewijzigde omstandigheden. Bij de PDU kunnen financiële aanvragen worden ingediend voor steun aan initiatieven en projecten die direct raken aan de genoemde beleidsterreinen.

1.2 Balans per 31 december 2018

De balans per 31 december 2018 is ten gevolge van een aanzienlijk negatief rendement op het belegde vermogen gewijzigd ten opzichte van 2017. Dit betreft dan de posten Financiële vaste activa en Kapitaal Algemeen.

1.3 Staat van Baten en Lasten over 2018

Het rendement op het belegd vermogen, inclusief ongerealiseerd koersresultaat en na kosten, is in 2018 2,9% negatief. Aandachtspunt voor de komende jaren blijft het rendement op de beleggingsportefeuille en het beheersen van de risico's op koersdaling bij een rentestijging.

Gemiddeld rendement beleggingen inclusief koersresultaat en na kosten:

2008	3,90%
2009	3,25%
2010	2,50%
2011	1,69%
2012	8,57%
2013	4,77%
2014	9,60%
2015	2,22%
2016	4,70%
2017	3,50%
2018	-2,90%

1.4 Voorstel resultaatbestemming

Wij stellen voor:

- A. De balans per 31 december 2018 en de staat van baten en lasten over 2018 van de PDU vast te stellen.
- B. Het eindsaldo boekjaar over 2018 groot € 658.318 te onttrekken aan het Kapitaal Algemeen.
- C. Het eindsaldo boekjaar over 2018 groot € 13.257 te onttrekken aan het Kapitaal wijkdiaconieën, conform bijlage 2.

Utrecht, 7 oktober 2019

Namens de PDU,
De heer mr. M.J. van Dieren, penningmeester.

2. Grondslagen van waardering en resultaatbepaling

Algemene grondslagen voor verslaggeving

De jaarrekening is opgesteld op basis van de door het College van Diaken gekozen grondslagen. De waardering van activa en passiva vindt plaats op basis van historische kosten. Tenzij bij de desbetreffende grondslag voor de specifieke balanspost anders wordt vermeld, worden de activa en passiva opgenomen tegen nominale waarde.

Grondslagen

Materiële vaste activa

Gebouwen worden indien mogelijk gewaardeerd tegen WOZ-waarde. Gebouwen waarvan geen WOZ-waarde beschikbaar is, worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs inclusief direct toerekenbare kosten verhoogd met een jaarlijkse indexatie.

Er wordt rekening gehouden met de bijzondere waardeverminderingen die op balansdatum worden verwacht. Voor de herwaardering tot WOZ-waarde is een Reserve Herwaardering Onroerende Goederen gevormd. Deze herwaarderingen worden rechtstreeks in deze reserve gemuteerd en dus niet via de staat van baten en lasten. Verkopen van gebouwen worden eveneens rechtstreeks ten gunste van het eigen vermogen verwerkt en dus niet via de staat van baten en lasten.

Financiële vaste activa

De onder financiële vaste activa opgenomen vorderingen en leningen worden initieel gewaardeerd tegen de reële waarde onder aftrek van transactiekosten. Vervolgens worden deze vorderingen gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs, welke in het algemeen gelijk is aan de nominale waarde. Bij waardering wordt rekening gehouden met eventuele waardeverminderingen.

Effecten worden gewaardeerd op de marktwaarde per balansdatum.

Vorderingen

Vorderingen worden bij eerste verwerking gewaardeerd tegen de reële waarde van de tegenprestatie, inclusief de transactiekosten indien materieel. Indien geen sprake is van (dis)agio en transactiekosten is de geamortiseerde kostprijs gelijk aan de nominale waarde van de vorderingen. Vorderingen worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. Voorzieningen wegens oninbaarheid worden in mindering gebracht op de boekwaarde van de vordering.

Liquide middelen

Liquide middelen bestaan uit kas, banktegoeden en deposito's met een looptijd korter dan twaalf maanden.

Voorziening voor groot onderhoud

Voor uitgaven voor groot onderhoud van gebouwen wordt een voorziening gevormd om deze lasten gelijkmatig te verdelen over een aantal boekjaren. De toevoegingen aan de voorziening wordt bepaald op basis van het geschatte bedrag van het groot onderhoud en de periode die telkens tussen de werkzaamheden voor groot onderhoud verloopt.

Kortlopende schulden

Kortlopende schulden worden bij de eerste verwerking gewaardeerd tegen reële waarde. Kortlopende schulden worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs, zijnde het ontvangen bedrag rekening houdend met agio of disagio en onder aftrek van transactiekosten. Dit is meestal de nominale waarde.

Grondslagen voor de bepaling van het resultaat

Het resultaat wordt bepaald als het verschil tussen de opbrengstwaarde van de geleverde prestaties en de kosten en andere lasten over het jaar. De opbrengsten op transacties worden verantwoord in het jaar waarin zij zijn gerealiseerd.

Lonen en salarissen

De aan het personeel verschuldigde beloningen worden op grond van de arbeidsvoorwaarden verwerkt in de staat van baten en lasten.

Legaten

Ontvangen legaten hoger dan € 1.000 worden direct ten gunste van het eigen vermogen verwerkt.

3 Balans per 31-12-2018

<u>ACTIVA</u>	<u>31-12-2018</u>	<u>31-12-2017</u>
	€	€
Materiële vaste activa		
Gebouwen en grond	1.075.100	991.318
Financiële vaste activa		
Beleggingen	8.902.145	10.030.738
Vlottende activa		
Vorderingen	60.660	44.959
Liquide middelen	2.489.424	2.080.435
	<u>2.550.083</u>	<u>2.125.394</u>
TOTAAL ACTIVA	<u>12.527.328</u>	<u>13.147.450</u>
<u>PASSIVA</u>		
Eigen vermogen		
Kapitaal Algemeen	4.984.740	5.643.057
Kapitaal Wijkdiaconieën	367.970	378.277
Kapitaal Stadszending	2.436.853	2.436.853
Kapitaal Oudaen	1.912.543	1.912.543
Kapitaal Fonds Bomer	1.164.092	1.164.092
Reserve Herwaardering Onroerende Goederen	529.336	445.554
Bestemmingsreserve Ouderenwerk	459.156	498.576
Bestemmingsreserve Fonds van Westrenen	86.787	92.929
Bestemmingsreserve Jeugd en Jongerenwerk	81.614	81.614
Bestemmingsreserve Ghana	20.197	14.299
Overige bestemmingsreserves	74.693	70.934
	<u>12.117.979</u>	<u>12.738.728</u>
Voorziening groot onderhoud onroerend goed	221.710	198.959
Kortlopende schulden	187.639	209.762
TOTAAL PASSIVA	<u>12.527.328</u>	<u>13.147.450</u>

4 Staat van Baten en Lasten over 2018

	werkelijk 2018 €	begroot 2018 €	werkelijk 2017 €
<i>OPERATIONALE BATEN</i>			
80 Baten onroerend goed	49.652	52.000	52.674
81 Opbrengst uit vermogen	234.565-	268.900	403.435
83 Bijdragen	133.179	130.000	132.501
84 Doorzendcollectes	129.047	100.000	112.132
85 Subsidies	59.972	46.000	77.548
89 Diverse baten	3.182	0	3.510
	140.467	596.900	781.800
<i>OPERATIONELE LASTEN</i>			
41 Lasten onroerend goed	70.218	40.000	67.474
45 Bijdragen en verplichtingen	14.093	18.000	14.240
46 Personeelslasten	258.100	281.000	297.662
47 Lasten administratie en beheer	110.431	110.000	113.038
48 Financiële lasten	38.546	40.000	39.115
49 Algemene kosten	3.623	6.000	5.930
50 Plaatselijk werk	214.764	202.200	150.161
51 Landelijk werk	35.753	25.000	27.914
52 Wereldwijd	105.934	106.000	115.401
59 Diverse lasten	0	0	0
	851.462	828.200	830.935
Resultaat boekjaar	710.995-	-231.300	49.135-
Mutatie bestemmingsreserves	39.420	40.000	38.773
Eindsaldo boekjaar	671.575-	191.300-	10.362-

5 Toelichting bij de jaarrekening 2018

5.1 Algemene waarderingsgrondslagen

De doelstelling van de jaarrekening is het geven van inzicht in het financieel beheer van de diaconie en het afleggen van verantwoording over het gevoerde beleid en beheer.

Waar nodig zijn omschrijvingen van en indelingen in posten aangepast en zijn begrippen gehanteerd die gebruikelijk zijn voor kerkelijke organisaties.

Met betrekking tot een aantal posten wordt de richtlijn nog niet geheel gevolgd. Onder andere dat alle inkomsten en uitgaven via de Staat van Baten en Lasten gemuteerd dienen te worden.

5.2 Toelichting op de Balans per 31-12-2018

Tenzij anders vermeld bij de individuele toelichting per balanspost, worden alle activa en passiva gewaardeerd tegen nominale waarde.

Materiële vaste activa

Gebouwen en grond

Hierna wordt, voor zover van toepassing en voorhanden, inzicht verschaft in de actuele waarde van gebouwen en (onder)grond door vermelding van de waarde volgens de Wet Onroerende Zaakbelasting (WOZ).

	31-12-2018	31-12-2017
	€	€
Wijkplaats	422.100	417.318
Van de Helststraat 1	298.000	259.000
Korenbloemstraat 25	203.000	178.000
Spinozaweg 49 bis	152.000	137.000
Totaal	1.075.100	991.318

De Wijkplaats wordt deels met kortlopende en deels met langer lopende gebruiksovereenkomsten verhuurd aan andere organisaties.

De verzekerde waarde van alle in eigendom zijnde gebouwen met inrichting bedraagt per 31 december 2018 € 1.698.800.

Financiële vaste activa

Onder de Financiële vaste activa worden opgenomen beleggingen, verstrekte hypothecaire- en geldleningen. De specificatie luidt als volgt:

	31-12-2018	31-12-2017
	€	€
Effecten	8.648.625	9.756.466
Hypothecaire geldleningen	251.317	270.943
Leningen wijkdiaconieën	2.203	3.329
Totaal	8.902.145	10.030.738

De vermogensbeheerder heeft er voor gekozen om een deel van het toevertrouwde vermogen ultimo 2018 liquide aan te houden. Dit betreft een bedrag van € 818.395 en treft u aan onder de post liquide middelen.

Per 31 december 2018 bedraagt de beurswaarde van aandelen in beleggingsfondsen en obligaties € 8.625.936. Verder is er nog de belegging in Oikocredit voor € 22.689.

Het vermogensbeheer is vastgelegd in een beleggingstatuut en uitbesteed aan Rabobank Vermogensbeheer. Er is gekozen voor een risicomijdende beleggingsstrategie in fondsen die voldoen aan de criteria voor duurzame en ethisch verantwoorde beleggingen. Belegd wordt in de categorieën aandelen, vastrentende waarden en liquiditeiten. Per categorie is in het beleggingsstatuut een bandbreedte afgesproken, hieronder de afspraken:

Aandelen	min 15%	max 35%
Vastrentende waarden	min 55%	max 85%
Liquiditeiten	min 0%	max 10%

De in de financiële vaste activa opgenomen hypothecaire geldleningen hebben een rentepercentage tussen de 3% en 5%.

Vlottende activa

	31-12-2018	31-12-2017
	€	€
Vorderingen		
Nog te ontvangen algemeen	24.790	17.174
Collecterekeningen	4.664	6.317
Rekening courant Inloop Centra Beraad (St. DAK)	11.511	11.861
Vooruitbetaald	694	5.988
Debiteuren wijkdiaconieën	8.985	517
Overige vorderingen wijkdiaconieën	10.015	3.102
Totaal	60.660	44.959

De post "Nog te ontvangen algemeen" kan als volgt nader worden gespecificeerd.

	31-12-2018	31-12-2017
	€	€
Rente banken	190	1.781
te ontvangen R/C PGU	0	0
EDCS (OIKO) dividend (schatting)	250	250
Kath.Caritas Mantel 2018	3.000	0
Diaconie West	3.500	0
Betalingen voor Wilhelmina	157	0
Oudejaarscollecte	6.716	12.305
Voorschot kosten zeven wijkdiaconieën	700	700
Aanzuivering Marcus Wilh.	149	149
St.Orgel Bej.Past. / premie	109	109
St. Rotterdam voor Han.Herb.	810	0
Fonds Franciscus voor Roobol	3.060	0
Fonds Franciscus voor WP	3.060	0
Dividendbelasting	2.885	1.655
Rente lening Groene Sticht	204	226
Totaal	24.790	17.174

Liquide middelen

Deze kunnen als volgt worden gespecificeerd:

	31-12-2018	31-12-2017
	€	€
Rabo (beleggersrekening)	818.395	477.536
Postbank - ING	0	21.728
Rabobank	1.585.397	1.452.471
ASN Bank	33.797	33.740
Kas Wijkplaats Beheer en Inloophuis	271	192
Liquide middelen wijkdiaconieën	51.565	94.768
Totaal	2.489.424	2.080.435

Eigen Vermogen

Het eigen vermogen wordt onderscheiden in kapitaal, geormerkt kapitaal, herwaarderingsreserve onroerende goederen en bestemmingsreserves.

De specificatie luidt als volgt:

	31-12-2018	31-12-2017
	€	€
Kapitaal Algemeen	4.984.740	5.643.057
Kapitaal wijkdiaconieën	367.970	378.277
Kapitaal Stadszending	2.436.853	2.436.853
Kapitaal Oudaen	1.912.543	1.912.543
Kapitaal Fonds Bomer	1.164.092	1.164.092
Reserve Herwaardering Onroerende Goederen	529.336	445.554
Bestemmingsreserve Ouderenwerk	459.156	498.576
Bestemmingsreserve Fonds van Westrenen	86.787	92.929
Bestemmingsreserve Jeugd en Jongerenwerk	81.614	81.614
Bestemmingsreserve Ghana	20.197	14.299
Overige bestemmingsreserves	74.693	70.934
Totaal	12.117.979	12.738.728

Kapitaal Algemeen

Het kapitaal is het saldo van het in het verleden opgebouwd vermogen.

	31-12-2018	31-12-2017
	€	€
Stand per 1 januari	5.643.057	5.661.224
Af/Bij: Exploitatiesaldo boekjaar	-658.318	-18.167
Bij: Legaat	0	0
Stand per 31 december	4.984.740	5.643.057

Kapitaal Wijkdiaconieën

Het kapitaal is het saldo van het in het verleden opgebouwd vermogen van de wijkdiaconieën. De wijkdiaconieën zijn juridisch een onderdeel van de PDU. Per wijkdiaconie wordt het vermogen separaat geadmistreerd en is in principe te besteden door de Wijkdiaconie. De mutaties kunnen als volgt worden gespecificeerd:

	31-12-2018	31-12-2017
	€	€
Stand per 1 januari	378.277	361.326
Af: Exploitatiesaldo boekjaar	-13.257	7.805
Bij: Wilhelminakerk, voor 1e keer in verslag		4.038
Bij: Johanneskerk, ING voor 1e keer in verslag		16.156
Af: naar bestemmingsreserve Domkerk		-15.000
Bij: Legaat Nicolaïkerk		7.305
Af: Verschil eind vermogen 2017 tov begin vermogen 2018 zie bijlage 2.	2.950	-3.353
Stand per 31 december	367.970	378.277

Kapitaal Stadszending

Het kapitaal Stadszending is afkomstig van de Stichting tot instandhouding van de Nederlands Hervormde Stadszending. Per 1 januari 2005 is het vermogen van € 2.436.853 overgedragen aan het Diaconaal Missionair Orgaan (nu PDU). In het jaar 2006 heeft nog een kleine correctie plaatsgevonden en is de huidige balanswaarde ontstaan. De oorspronkelijke opzet is de opbrengsten van het vermogen te gebruiken voor de bekostiging van een stedelijk missionair predikant. Later is deze doelstelling uitgebreid met andere missionaire activiteiten. Als gevolg van het teruglopen van de vermogensopbrengsten is de bekostiging van een stedelijk missionair predikant niet meer haalbaar en worden de vermogensopbrengsten thans gebruikt voor (gedeeltelijke) financiering van kleinere projecten.

Kapitaal Oudaen

De oorsprong van deze reserve is te vinden in besluit van de Diaconie der Nederduitsche Gereformeerde Gemeente Utrecht van 1757, waarbij een bedrag van fl.24.000 werd afgezonderd voor de stichting van een Oude Mannen- en Vrouwenhuis voor lidmaten en zo mogelijk ook doopleden. Dit tehuis was voor het laatst gevestigd in het stadskasteel Oudaen aan de Oudegracht in Utrecht. Hieraan dankt de reserve zijn huidige naam. Voor de verzorging van bejaarden is in de vorige eeuw de SHBU opgericht en werd een nieuw bejaardenhuis gebouwd aan de Lomanlaan. Het stadskasteel is toen verkocht aan de burgerlijke gemeente Utrecht. De opbrengsten hiervan vormen de basis van het Fonds Oudaen. In 1979 zijn nieuwe statuten opgesteld, waarbij onder meer is bepaald, dat bij liquidatie van de stichting het batig saldo zou vervallen aan de Diaconie van de Hervormde Gemeente Utrecht. Het doel van de reserve blijft de verzorging van bejaarde lidmaten en doopleden.

Conform besluit van het bestuur van het Diaconaal Missionair Orgaan (nu PDU) is in 2009 ten laste van dit kapitaal een bestemmingsreserve gevormd van € 1.000.000 ter bekostiging van ouderenwerk gedurende de periode 2012 tot en met 2019.

Kapitaal Fonds Bomer

Het kapitaal Fonds Bomer is afkomstig van de nalatenschap van wijlen de heer P.A. Bomer. In zijn testament uit 1960 heeft hij de wens geuit, dat de opbrengsten van deze nalatenschap gebruikt zouden worden voor verzorging, opvoeding en eventueel studie van wezen en halfwezen van lidmaten van de Hervormde Gemeente te Utrecht. Om zoveel mogelijk recht te doen aan deze wens worden de vermogensopbrengsten thans gebruikt voor de financiering van het Jeugd- en Jongerenwerk en voor bijdragen aan projecten voor jongeren in de derde wereld via het werelddiaconaat.

Reserve herwaardering onroerende goederen

De woningen en overige gebouwen worden gewaardeerd tegen de reële marktwaarde. De reële marktwaarde van deze gebouwen wordt gelijkgesteld aan de taxatiewaarden bepaald op grond van de Wet Onroerende Zaakbelasting (WOZ).

De mutaties kunnen als volgt worden gespecificeerd:

	31-12-2018	31-12-2017
	€	€
Stand per 1 januari	445.554	397.617
Bij/Af: herwaardering gebouwen in bezit	83.782	47.937
Stand per 31 december	529.336	445.554

Bestemmingsreserve Ouderenwerk

In 2009 is uit het Kapitaal Oudaen een bedrag afgezonderd naar deze bestemmingsreserve van € 1.000.000. De jaarlijkse uitgaven, ter zake het percentage ouderenwerk van de functie Diaconaal Consulent, worden onttrokken aan deze reserve.

De mutaties kunnen als volgt worden gespecificeerd:

	31-12-2018	31-12-2017
	€	€
Stand per 1 januari	498.576	537.349
Onttrekking Ouderenpastoraat	-39.420	-38.773
Stand per 31 december	459.156	498.576

Bestemmingsreserve Fonds van Westrenen

Met ingang van 2009 wordt het Fonds van Westrenen verantwoord in de jaarrekening van het Diaconaal Missionair Orgaan (nu PDU).

De Familiebeurs Westrenen heeft na overdracht aan de Diaconie tot doel:

- het voorzien in kleding en turf;
- het houden van een tweemaaljaarlijkse maaltijd.

Conform de testamentaire bepalingen waaruit de Familiebeurs Westrenen is voortgevloeid, berust de eindverantwoordelijkheid over het beheer van de Familiebeurs bij de penningmeester van de Diaconie der Protestantse Gemeente Utrecht. Laatstgenoemde legt tweemaaljaarlijks rekening en verantwoording af aan alle diakenen alsmede aan twee predikanten en twee ouderlingen die door de penningmeester daartoe verkozen worden.

De mutaties kunnen als volgt worden gespecificeerd:

	31-12-2018	31-12-2017
	€	€
Stand per 1 januari	92.929	98.880
af/bij: rente	-2.592	966
af: zakgeld diakenen en tweemaaljaarlijkse maaltijd	-3.550	-6.917
Stand per 31 december	86.787	92.929

Bestemmingsreserve Jeugd en Jongeren

De mutaties kunnen als volgt worden gespecificeerd:

	31-12-2018	31-12-2017
	€	€
Stand per 1 januari	81.614	81.614
Stand per 31 december	81.614	81.614

Bestemmingsreserve Ghana

De mutaties kunnen als volgt worden gespecificeerd:

	31-12-2018	31-12-2017
	€	€
Stand per 1 januari	14.299	8.799
bij: jaarlijkse dotatie	4.000	4.000
bij: bijdrage ZWO	2.000	1.500
af: kosten bezoek Ghana aan Nederland	-103	0
Stand per 31 december	20.197	14.299

Bestemmingsreserves overige

De bestemmingsreserve overige is een samenvoeging van verschillende bestemmingsreserves uit het verleden. Deze kunnen als volgt worden gespecificeerd:

	31-12-2018	31-12-2017
	€	€
Fonds Roobolkapel	3.487	3.487
Fonds van Mansum	12.775	12.775
Solidariteitsfonds	34.741	34.741
Bestemmingsreserves wijkdiaconieën	23.690	19.931
Subtotaal bestemmingsreserves met doel	74.693	70.934

Het Fonds van Mansum is verkregen uit een erfenis in 1961 en dient ten goede te komen aan het werk in de wijkgemeente rond de Nieuwe Kerk.

Het Solidariteitsfonds is ingesteld om wijkdiaconieën in financiële nood te kunnen bijstaan.

Het Fonds Roobolkapel is gevormd voor de administratie van een in 2007 verkregen nalatenschap met als bestemming het werk in de Roobolkapel.

Gedurende het boekjaar hebben in dat kader geen mutaties in deze reserves plaatsgevonden.

Bestemmingsreserves wijkdiaconieën

De mutaties kunnen als volgt worden gespecificeerd:

	31-12-2018	31-12-2017
	€	€
Stand per 1 januari	19.931	2.947
af: van vermogen Domkerk	-1.089	15.000
bij: Johannescentrum	1.238	0
bij: EUG	855	2.058
bij: Tuindorpkerk	754	0
bij: Wilhelminakerk	2.000	0
af: Zuilen	0	-74
Stand per 31 december	23.690	19.931

Het saldo van de fondsen per wijkdiaconie is vermeld in bijlage 2.

Voorzeningen

Dit betreft de Onderhoudsvoorziening woningen en overige gebouwen.

Met ingang van dit boekjaar is de meerjarenraming groot onderhoud van de woningen en overige gebouwen voor de periode 2018-2028 geactualiseerd, rekening houdend met een indexatie van 3% per jaar. Het jaargemiddelde aan eigen bijdrage wordt, ter egalisatie van de kosten van groot onderhoud, jaarlijks via de staat van baten en lasten gedoteerd aan de onderhoudsvoorziening. De jaarlijkse uitgaven worden aan de voorziening onttrokken en de voorziening telkens voor een periode van 12 jaren geactualiseerd.

De mutaties kunnen als volgt worden toegelicht:

	31-12-2018	31-12-2017
	€	€
Stand per 1 januari	198.959	198.959
Bij: Dotatie boekjaar:	38.000	38.000
Af: Onttrekkingen ten behoeve van onderhoud	-15.249	-38.000
Stand per 31 december	221.710	198.959

Kortlopende schulden en overlopende passiva

Deze kunnen als volgt worden toegelicht:

	31-12-2018	31-12-2017
	€	€
te betalen R/C PGU	-8.453	31.878
R/C wijkdiaconieën	341.283	307.605
R/C wijkdiaconieën	-341.234	-307.605
Collectebonnen	55.296	52.485
Archiefcommissie 07/08/09	826	826
Reservering vakantietoeslag, 13e maand, loonheffing	24.241	25.177
Pensioenpremies	1.843	2.546
Crediteuren/kruisposten	45.763	51.712
Retourbetaling, diaken	50	50
Accountant	5.980	5.834
Nog te verdelen giften/collecten	2.000	2.000
Stichting Orgel Bejaardenpastoraat	-109	-109
Fee Rabobelegginen. Q4 2018/Q4 2017	8.151	8.774
Afrekening Personeel	0	15.000
Toekenning drukken proefschrift	0	1.000
West, Guatamalan Tomorrow Fund	500	0
Dom Cuba	1.200	0
KIA voor Ghana 2018	20.000	0
Legaat Bethelkerk	276	276
Afrekening met de USRK	7.004	595
Bankkosten	681	606
Schulden wijkdiaconieën	22.341	11.112
	187.639	209.762

Niet in de balans opgenomen rechten en verplichtingen

Voor de Wijkplaats, welke wordt gewaardeerd tegen de aanschafprijs ten tijde van de aankoopdatum van dit gebouw groot € 350.000, geldt een contractueel vastgelegd recht van terugkoop van de verkoper, te weten de Protestantse Gemeente Utrecht ter hoogte van de oorspronkelijke aanschafprijs plus indexatie. Dit recht vervalt vanaf 1-1-2027.

Per balansdatum is er voor € 7.500 aan externe huurverplichtingen per jaar aangegaan. Dit betreft de woning van de beheerder van de Wijkplaats. De opzegtermijn van deze huurverplichting is een kalendermaand.

5.3 Toelichting bij de staat van baten en lasten

80 Baten onroerend goed

Deze kunnen als volgt worden gespecificeerd:

	Werkelijk 2018	Begroot 2018	Werkelijk 2017
Verhuur De Wijkplaats	36.213	39.000	40.069
Verhuur woningen	13.439	13.000	12.605
	49.652	52.000	52.674

81 Opbrengsten uit vermogen

	Werkelijk 2018	Begroot 2018	Werkelijk 2017
Rente hypotheek en leningen	12.812	14.000	13.742
Koersresultaat verk.effecten en waardering	-253.260	255.000	367.031
Opbrengst overig vermogensbeheer	3.044	0	21.346
Rente liquide middelen (incl liq in vermogensbeheer)	190	700	1.781
Rente wijkdiaconieën	-620	200	500
Toerekening beleggingen wijkdiaconieën	9.431	-2.400	-5.255
Rendement wijkdiaconieën op de beleggingen via r-c	-8.755	2.400	5.256
Aandeel Fonds van Westrenen	2.592	-1.000	-966
Totaal rente financiële baten	-234.565	268.900	403.435

83 Bijdragen

	Werkelijk 2018	Begroot 2018	Werkelijk 2017
Ervenissen en legaten/giften	0	0	0
Ouderenwerk collecte	0	0	0
Eindejaarscollecte	20.335	22.000	18.024
Jeugd- en Jongerencollecte	0	3.500	0
Overige collectes	26.255	20.000	27.461
Wijkdiaconieën	54.123	45.000	48.866
Wijkdiaconieën, extra collecten	832	13.000	1.931
Wijkdiaconieën, giften	12.331	12.000	12.397
Wijkdiaconieën, giften stichtingen	6.761	3.000	4.300
Wijkdiaconieën, zendingsbussen	6.196	7.000	4.028
Wijkdiaconieën, overige	5.511	4.000	12.866
Wijkdiaconieën, ZWO	835	500	2.630
	133.179	130.000	132.501

84 Doorzendcollectes

	Werkelijk 2018	Begroot 2018	Werkelijk 2017
Plaatselijk	31.969	25.000	22.102
Plaatselijk, wijkdiaconieën (extra collecten)	18.208	0	4.325
Landelijk	32.311	25.000	21.820
Landelijk, wijkdiaconieën	1.592	0	197
Wereldwijd	30.078	50.000	59.172
Wereldwijd, wijkdiaconieën	14.889	0	4.517
	129.047	100.000	112.132

De doorzendcollectes in 2018 zijn € 17.000 hoger dan in 2017. Er is sprake van twee beelden, de doorzendcollecten volgen het PGU collecte schema nemen met € 9.000 af en de collecte op initiatief van wijkgemeenten met € 26.000 toe. Beide vergelijkingen ten opzichten van 2017.

85 Subsidies

	Werkelijk 2018	Begroot 2018	Werkelijk 2017
Detachering werkers/inloop	300	1.500	2.783
Subsidie JJ De Wijk In	0		6.650
Subsidie Buurtpast. Overvecht	5.560		13.804
Subsidie Wijkplaats	25.018	25.000	27.327
Duurzaam Diaconaat en Algemeen	0		20.000
St Rotterdam	0	11.000	0
Vluchtelingen	750	0	6.983
Mantel St.Maarten	10.608	8.500	0
Inloophuizen	17.736	0	0
	59.972	46.000	77.548

Detachering werkers

Heeft betrekking op de inzet van de Diaconaal Consulent/ouderenwerker voor een zomerschool in 2018 i.s.m. ouderenorganisatie COSBO. De PDU heeft COSBO hiervoor gefactureerd.

Subsidie JJ De Wijk

Betreft een projectbijdrage van Kansfonds voor het werk in De Wijkplaats.

Subsidie Buurtpastoraat Overvecht

Betreft een bijdrage van €750,00 van de Diaconie van de Evangelisch Lutherse Gemeente Utrecht. Deze bijdrage is bedoeld voor de algemene werkzaamheden van de buurtpastor. Daarnaast gaat het om een bijdrage van €4.810 van de Stichting Rotterdam voor de eetgroep Hanna's Herberg.

Subsidie De Wijkplaats

Betreft een bijdrage van €9.000 van de wijkgemeente Utrecht West, €3.500 van de wijkdiaconie Utrecht-West, €12.500 van de Parochiële Caritas Instelling en een kleine gift.

Duurzaam Diaconaat

Duurzaam Diaconaat betreft o.a. een proces van organisatieontwikkeling en versterken van de communicatie van de PDU als diaconale werkorganisatie. De Maatschappij van Welstand heeft dit project ondersteund met een bijdrage van €20.000 in 2017.

Stichting Rotterdam

Begroot staat een bedrag van €11.000 voor 2018 van stg Rotterdam. De PDU deed in 2017 een aanvraag bij dit fonds voor €10.891 voor Buurtpastoraat Overvecht. Deze aanvraag is deels gehonoreerd, met een bijdrage van maximaal €5.000. Hiervan is €4.810 uitgekeerd (zie Buurtpastoraat Overvecht).

Vluchtelingen

De bijdrage van €750,00 inzake Vluchtelingen betreft een bijdrage van de Evangelisch Lutherse Gemeente Utrecht voor het werk van de PDU onder ongedocumenteerde vluchtelingen.

Mantel van Sint Maarten

Subsidie Mantel van Sint Maarten betreft bijdragen van diverse subsidienten (Gemeente Utrecht, Ridderlijke Duitse Orde, Stg. Kinderzorg, KCU, Remonstrantse Gemeente, Domkerk) ten behoeve van de organisatiekosten dit jaarlijks evenement.

Inloophuizen

De post Impuls inloophuizen betreft een vernieuwingsproject voor vier inloophuizen. De PDU werkt hierin samen met de betreffende inloophuizen, namelijk De Wijkplaats, De Roobolkapel, het Stiltecentrum en Het Knooppunt. De PDU treedt op als penvoerder en opdrachtgever voor dit project. De opdracht is gegund aan Firma Hoe dan wel, met een overeenkomst over de periode november 2018 – december 2019. Dit project wordt deels uit eigen budget gefinancierd (zie 50C 'Impuls inloophuizen') en deels door Fonds Franciscus (Kansfonds). Het ontvangen bedrag ad €17.736 is opgebouwd uit:

- een evenredige bijdrage van Knooppunt en Stiltecentrum in de projectkosten over 2018, ad €5.808 per inloophuis;
- twee keer €3.060 subsidie van Fonds Franciscus voor de projectkosten voor De Wijkplaats en de Roobolkapel betreffende 2018.

89 Diverse baten

Betreft o.a. Wijkplaats Inloophuis en div kleinere inkomsten

Werkelijk 2018	Begroot 2018	Werkelijk 2017
3.182	0	3.510

41 Lasten onroerend goed

	Werkelijk 2018	Begroot 2018	Werkelijk 2017
Huren extern	0	0	0
Huur De Wijkplaats	16.614	15.000	16.389
Dotatie onderhoud	38.000	10.000	38.000
Belasting/verzekering	2.872	5.000	1.243
Energie/water	3.124	4.000	2.890
Overig	9.607	6.000	8.952
	70.218	40.000	67.474

Huur de Wijkplaats betreft de huur die ten laste komt van de Wijkplaats Inloophuis.

45 Bijdragen en verplichtingen

	Werkelijk 2018	Begroot 2018	Werkelijk 2017
Diaconaal quotum aan de PKN	14.093	18.000	14.240
	14.093	18.000	14.240

46 Personeelslasten

	Werkelijke Formatie 2018	Begrote Formatie 2018	Formatie 2017
Mw. P.H. ten Hoeve	67%	67%	67%
Mw. I. Stok	61%	61%	61%
Mw. M.H.M. Silleviss Smitt	50%	50%	50%
Mw. E. Treurniet	67%	67%	67%
Teamcoach (op 31-12-2017 uit dienst)	0%	0%	20%
Mw. C. den Hartog	36%	36%	36%
Dhr. D. van den Hoven	78%	72%	72%
Bestuurssecretaris (op 31-12-2017 uit dienst)	0%	33%	33%
	359%	386%	406%

De personele lasten kunnen als volgt worden gespecificeerd:

	Werkelijk 2018	Begroot 2018	Werkelijk 2017
Salarissen medewerkers	171.931	176.000	185.007
Sociale premies en pensioenlasten	51.601	56.000	58.475
Reservering vakantiegeld en eindejaarsuitkering	27.958	29.000	30.176
Overige personeelskosten	6.609	20.000	24.004
	258.100	281.000	297.662

47 Lasten administratie en beheer

	Werkelijk 2018 €	Begroot 2018 €	Werkelijk 2017 €
Kosten administratie & overige beheerslasten Bureau PGU	124.581	125.600	126.956
Doorbelaste beheerslasten aan Hofjes	-26.800	-27.000	-26.800
Kosten accountant	9.222	9.000	8.723
Bestuurskosten en vergaderkosten	358	1.400	740
Publiciteit, bibliotheek en contributies	790	1.000	879
Overige kosten	2.280	0	2.540
	110.431	110.000	113.038

De kosten administratie betreffen de doorbelasting van het College van Kerkrentmeesters voor het voeren van de financiële administratie, personele en salarisadministratie, bestuurssecretariaat, ICT, algemene verzekeringen en huisvesting van een aantal teamleden van de PDU.

48 Financiële lasten

	Werkelijk 2018 €	Begroot 2018 €	Werkelijk 2017 €
Kosten extern vermogensbeheer	33.887	37.000	35.093
Bankkosten en overige financiële lasten	2.725	3.000	2.331
Bankkosten wijkdiaconieën	1.934	0	1.691
	38.546	40.000	39.115

De bankkosten betreffen voornamelijk de kosten van de extern vermogensbeheerder.

49 Algemene kosten

	Werkelijk 2018	Begroot 2018	Werkelijk 2017
Onkostenvergoedingen vrijwilligers, advieskosten e.d.	94	1.700	1.650
Overige kosten	-66	1.000	1.061
Diverse kosten wijkdiaconieën	2.303	1.700	1.696
Avondmaal wijkdiaconieën	1.293	1.600	1.523
	3.623	6.000	5.930

50 Plaatselijk werk

	Werkelijk 2018	Begroot 2018	Werkelijk 2017
A: Individuele hulp (wijkdiaconieën)	29.753	27.000	20.305
B: Doorzendcollecten	31.969	25.000	22.102
C: Eigen werk PDU			
Vieringen in zorgcentra	1.080	0	1.247
Uitvaartpool À Dieu	90	200	133
Fonds Ouderenactiviteiten	4.699	3.000	6.830
Projectkosten Jeugd en Jongeren	0	300	0
Buurtpastoraat Overvecht	1.064	1.000	1.122
Inloophuis De Wijkplaats	4.547	8.000	6.714
Project De Wijk in (ouderen en kinderen Lombok)	0	2.000	0
Stimuleringsprijs Mantel van Sint Maarten	11.206	8.500	1.000
Archiefcommissie PGU	0	500	0
Beheer De Wijkplaats	5.441	5.000	6.220
Project Jong Meedoen Zuilen	0	200	206
Verkiezingsdebat	1.734	0	-
Duurzaam Diaconaat	2.551	7.500	6.486
Impuls inloophuizen	23.232	0	0
Nieuw te starten projecten	0	25.000	0
Overigen; oa opleiding	1.364	5.000	2.997
<i>subtotaal C; PDU eigen werk</i>	<i>57.008</i>	<i>66.200</i>	<i>32.954</i>
D: aanvragen PGU			
Citypastoraat Domkerk (project Christelijke feesten)	0	4.000	4.000
<i>subtotaal D: aanvragen PGU</i>	<i>0</i>	<i>4.000</i>	<i>4.000</i>
E: aanvragen derden			
St.Villa Vrede	2.673	0	5.000
St. Lauw-Recht STIL	3.500	0	3.000
St. Dienstverlening aan buitenlanders	0	0	2.500
Straatpastoraat Utrecht	17.938	0	0
St Omduw	500	0	0
Buurtpastoraat Utrecht	5.000	0	2.500
Schuldhulpmaatje	0	0	2.500
Doenja de Werkplaats	3.333	0	3.333
St. Present	2.500	0	0
Utrecht op Orde	7.500	0	0
Nader in te vullen	0	15.000	0
<i>subtotaal E: aanvragen PGU</i>	<i>42.945</i>	<i>15.000</i>	<i>18.833</i>
F: missionaire aanvragen			
Stiltecentrum	0	10.000	10.000
Bijbelfeest Zuilen	0	0	1.500
De Haven	5.000	0	0
IKJU	3.500	0	0
Nader in te vullen	0	10.000	0
<i>subtotaal F: missionaire aanvragen</i>	<i>8.500</i>	<i>20.000</i>	<i>11.500</i>

	Werkelijk 2018	Begroot 2018	Werkelijk 2017
G: wijkdiaconieën			
Doorzend hulpverlening plaatselijk	18.208	7.000	3.283
Ouderenwerk	3.246	1.000	2.870
Kerktelefoon	1.377	2.000	1.307
Overige lasten plaatselijk	21.759	35.000	33.007
subtotaal G: wijkdiaconieën	<i>44.589</i>	<i>45.000</i>	<i>40.468</i>
Totaal Plaatselijk werk	214.764	202.200	150.161

A. Individuele hulpverlening

De hulp aan individuele personen is het aandachtsgebied van de tien wijkdiaconieën van de PGU. Het bedrag geeft aan voor hoeveel geld steun is verleend aan mensen in de knel.

B. Doorzendcollecten

Doorzendcollecten zijn de collecteopbrengsten uit de wijkkerken en zorgcentra die bestemd zijn voor een landelijk of regionaal doel. Deze gelden komen dus binnen om ze door te sturen.

C. Eigen werk PDU

Vieringen in zorgcentra

In enkele zorgcentra voor ouderen in Utrecht wordt regelmatig een kerkdienst gehouden. De geestelijk verzorgers van de betreffende huizen konden kosten van voorgangers, organisten e.d. declareren bij de Diaconie. Vanaf 2017 worden deze diensten in een aantal gevallen betaald uit een fonds van de Utrechtse Stedelijke Raad van Kerken waar de PDU aan bijdraagt vanuit stedelijke collecten.

Uitvaartpool À Dieu

Om de wijkgemeenten te ontlasten startte onder leiding van de Algemene Kerkenraad in februari 2013 een groep voorgangers die zijn opgeleid om uitvaarten te leiden. De uitvaartpool À Dieu was bedoeld voor hen die geen band hebben met de kerk, maar wel prijs stellen op begeleiding van de uitvaartplechtigheid door een kerkelijke voorganger. Wegens gebrek aan belangstelling is de activiteit in 2018 beëindigd. In 2018 en deels 2019 lopen kosten door m.b.t. abonnement website.

Fonds Ouderenactiviteiten

Fonds waaruit wijkdiaconieën op verzoek bijdragen ontvangen voor activiteiten voor ouderen. Vroeger was dit het Fonds Oudaen waaruit reisjes, plantjes, kerstgroeten e.d. betaald werden. Op 24 oktober 2013 heeft de Diaconie de criteria verscherpt: de besteding moet gericht zijn op het doorbreken van eenzaamheid bij ouderen en hen betrekken bij de wijkgemeente. Criteria zijn opvraagbaar bij de PDU.

Jeugd en jongeren

De post 'Projectkosten Jeugd en Jongeren' betreft een voorziening voor overlopende kosten van het in 2017 afgeronde project 'Jong meedoen' in de wijk Zuilen.

Buurtpastoraat Overvecht

Deze post heeft betrekking op de werkkosten die buurtpastor Erna Treurniet maakt in de wijk Overvecht. Betreft onder meer locatiekosten voor de 'Vrouwengroepen'.

Inloophuis de Wijkplaats

De Wijkplaats is een kerkelijk buurtcentrum in Lombok, dat wordt bestuurd door een oecumenisch samengestelde stuurgroep waarin de PDU zitting heeft. Het werk wordt gesteund en gefinancierd door de wijkgemeente Utrecht-West, de Parochie Caritas Instelling en de PDU. De PDU is eigenaar van het gebouw en heeft sinds 2008 een kerkelijk werker als coördinator aangesteld. Voor het beheer is een parttime beheerder werkzaam. Beiden zijn in dienst van de PDU.

Stimuleringsprijs Mantel van Sint Maarten

Sinds 2017 is de jaarlijkse uitreiking van de stimuleringsprijs de 'Mantel van Sint Maarten' uitgegroeid tot een evenement waarbij meerdere kerken betrokken zijn. De organisatiekosten zijn daardoor gestegen, maar worden grotendeels gedekt door subsidies (zie 85 subsidies).

Archiefcommissie

voor de overdracht van oudere archieven aan Het Utrechts Archief moeten af en toe verpakkingsmaterialen worden aangeschaft. Die post staat hier vermeld.

Beheer de Wijkplaats

Het bedrag van €5.441 is opgebouwd aan communicatiekosten en kosten rondom verhuur. In 2018 is er een gevelreclamebord ontworpen en geplaatst. Hier was een bedrag van € 920,54 mee gemoeid. Het andere deel van het bedrag ad. € 4.520 betreft facilitaire voorzieningen m.b.t. vaste en externe huurders in de Wijkplaats.

Verkiezingsdebat

In februari 2018 organiseerde de PDU een verkiezingsdebat over 'Wonen voor kwetsbare groepen'. Kosten hebben betrekking op organisatie, techniek (geluid en licht) en catering.

Duurzaam Diaconaat

Duurzaam Diaconaat betreft o.a. een proces van organisatieontwikkeling en versterken van de communicatie van de PDU als diaconale werkorganisatie. Het bedrag van €2.551 betreft communicatiekosten (vormgeving, website en promotie PDU).

Impuls inloophuizen

De post Impuls inloophuizen betreft een vernieuwingsproject voor vier inloophuizen. De PDU werkt hierin samen met De Wijkplaats, De Roobolkapel, het Stiltecentrum en Het Knooppunt. De PDU treedt op als penvoerder en opdrachtgever voor dit project. De opdracht is gegund aan Firma Hoe dan wel, met een overeenkomst over de periode november 2018 – december 2019. De deelfactuur over nov –dec 2018 bedraagt €23.232. De PDU had voor 2018 €25.000 begroot voor 'Nieuw te starten projecten'. Dit budget is aangewend voor het project Impuls inloophuizen, waar ook Fonds Franciscus (Kansfonds) aan bijdraagt.

Overigen

Tot de overige kosten behoren onder andere kosten van opleiding van personeel.

D. Aanvragen uit de PGU

Citypastoraat Domkerk

Het Citypastoraat kent een missionair jaarprogramma over Christelijke Feesten waaraan de PDU in eerdere jaren heeft bijgedragen.

E. Aanvragen van derden

Stichting Villa Vrede

Het doel van Villa Vrede in Utrecht is mensen zonder verblijfsvergunning een dagopvang bieden waar ze simpelweg mogen zijn, een gezicht krijgen, zich veilig voelen, hun sociaal netwerk kunnen opbouwen en gestimuleerd worden tot zelfredzaamheid. Villa Vrede wordt voor en vooral door de doelgroep zelf ontwikkeld. Door activiteiten, trainingen, voorlichting kunnen deze mensen zich verder ontplooien. De PDU heeft voor 2018 €5.000 toegekend aan Villa Vrede. Dit bedrag is gesaldeerd met inkomsten uit collectes, vandaar €2.673.

Stichting Lauw-Recht (STIL)

STIL biedt hulp aan mensen zonder verblijfsvergunning. STIL bemiddelt voor een veilige plek met eten, drinken, kleding en een bed om te slapen, maar ook voor toegang tot medische zorg en juridische bijstand. Het bieden van individuele begeleiding is de primaire taak van STIL. Daarnaast streeft STIL er naar om maatschappelijke, politieke en juridische bewustwording en verandering te stimuleren.

Stichting Dienstverlening aan Buitenlanders (SDB)

Organisatie door vrijwilligers van de Utrechtse Stedelijke Raad van Kerken voor juridische hulp aan uitgeprocedeerde asielzoekers, die niet voor onderdak, verzekeringen en een uitkering in aanmerking komen. De stichting helpt om rechtszaken te heropenen of bij het vinden van mogelijkheden om terug te keren naar het land van herkomst. SDB en STIL werken veel samen. STIL bedient met name de groep ongedocumenteerden en legt prioriteit bij noodhulp en het spreekuur. SDB heeft een bredere doelgroep en doet ook familierecht en strafrecht. Daarnaast bereikt SDB ook veel zaken met complexe multiproblematieken.

Straatpastoraat Utrecht

Het Straatpastoraat Utrecht valt onder de verantwoordelijkheid van de Jeruzalemkerk. Het werk onder dak en thuislozen wordt uitgevoerd door straatpastor Wieke de Wolff en een vrijwilliger. Wieke de Wolff is in dienst van de Jeruzalemkerk. Binnen de Jeruzalemkerk bestaat veel draagvlak voor dit werk en de gemeente was lang in staat het pastoraat financieel te dragen. In 2017 zijn echter zorgen geuit over de financiering en houdbaarheid van dit werk op de langere termijn. Er werd contact gezocht met de Protestantse Diaconie Utrecht (PDU). Thans wordt er samengewerkt om de (financiële) basis van het straatpastoraat te versterken. De toegekende bijdrage van €17.938 betreft de opbrengst van de eindejaarscollecte PGU 2017, die speciaal bestemd is voor het Straatpastoraat.

Stichting OMDUW

OMDUW is een initiatief dat gedragen en gefinancierd wordt door 20 kerken in Utrecht. OMDUW heeft als hoofddoel het welzijn van mensen in deze stad te bevorderen, maar vooral om mensen die dakloos zijn (of dreigen te worden) met raad en daad terzijde staan. Het werk van OMDUW wordt gedaan door deskundige en gemotiveerde vrijwilligers.

Buurtpastoraat

Stichting Buurtpastoraat Utrecht is op grond van het evangelie en vanuit de opdracht van de kerk aanwezig bij de mens en groepen van mensen in oude stadswijken om – vanuit hun leefsituatie – hen te ondersteunen in hun streven naar herstel en behoud van hun waardigheid en zeggenschap in zaken die hun bestaan bepalen, en in hun zoeken naar perspectief in hun leven en samenleven. In het project 'Opvoeden in armoede in Geuzenwijk' werkte het buurtpastoraat samen met partners in de wijk, zoals de Roobolkapel en de Bethelkerk. De PDU steunde dit project in 2018 met een bedrag van €5.000,-.

SchuldHulpMaatje (zie Utrecht op Orde)

Doenja Dienstverlening - De Werkplaats

De Werkplaats van Doenja Dienstverlening is een creatieve technische broedplaats met een sociaal maatschappelijke insteek voor tieners. Het middel techniek staat hierin centraal. De Werkplaats richt zich met de tieners op ondernemen in de wijk. Dit doet ze door het houden van een wekelijkse Bike Repair en een Bouw atelier. Tieners kunnen bij De Werkplaats een diploma halen. Samen met de Katholieke Caritas Utrecht (KCU) en de Oude Roomsche Katholieke Aalmoedenierskamer (ORKA) is de PDU een gezamenlijke subsidie van €10.000 per jaar overeengekomen voor het project. De PDU steunt De Werkplaats in de jaren 2018 -2019 met een financiële bijdrage van € 3.333,33.

Stichting Present

Betreft een bijdrage van €2.500 voor een pilot om MBO-studenten te stimuleren om vrijwilligerswerk te doen. Present bemiddelt groepen hulpbieders naar hulpvragers. De grootste groep jonge deelnemers die zich vrijwillig inzet via Present of Netwerk Serve the City Utrecht (STCU) is hoogopgeleid (HBO of WO). Via studentennetwerken raken ze betrokken en zetten ze zich langdurig of eenmalig met een groep of alleen in voor een stadsgenoot. De groep MBO-studenten zijn anders georganiseerd. Deze pilot is er op gericht om MBO-ers onder andere op diaconale plekken in te zetten.

Utrecht op Orde

Utrecht op Orde is sinds 2018 de lokale bestuurlijke entiteit voor SchuldHulpMaatje-Utrecht. SchuldHulpMaatje is een diaconaal initiatief van landelijke kerken. Het project is in Utrecht gestart vanuit het Stiltecentrum Hoog Catharijne en de Stedelijke Raad van Kerken Utrecht in samenwerking met Leger des Heil Midden Nederland. Bij de ontwikkeling/uitrol van de inloopsprekuren wordt nauw samen gewerkt met Leger des Heils en de inloopcentra die mede worden gedragen door de PDU. Maatjes vormen het hart van het project, letterlijk en figuurlijk. Een SchuldHulpMaatje is een vrijwilliger die het trainingsprogramma van SchuldHulpMaatje Nederland heeft doorlopen en jaarlijks wordt bijgeschoold. Het SchuldHulpMaatje van de cliënt is uiteindelijk degene die de sociale en praktische ondersteuning biedt. Het gaat hier om een persoonlijk contact voor minimaal 1 dagdeel per week voor maximaal een jaar en/of zolang de hulpvraag duurt. Maatje en cliënt streven een haalbare doelstelling na. Het bevorderen van de zelfredzaamheid en zelfstandigheid van de cliënt staat daarbij voorop. De inzet van het SchuldHulpMaatje staat naast de professionele hulpverlening, zo werken Maatjes samen met de buurtteammedewerkers. De doorontwikkeling van SchuldHulpMaatje Utrecht richt op een groei tot een totaal van 150 SchuldHulpMaatjes verdeeld over meerdere locaties in de stad. Dit is mogelijk door de ontwikkeling van een vrijwilligersorganisatie waarbij elk maatje steun/begeleiding ontvangt van een wijkcoördinator. De PDU ondersteunt SchuldHulpMaatje met advies, netwerkverbreding, lobby en in 2018 met een financiële bijdrage van €7.500.

F. Missionaire aanvragen

Stiltecentrum Hoog Catharijne

Het Stiltecentrum is een inloop- en bezinningsruimte in winkelcentrum Hoog Catharijne. In de jaren zeventig begonnen als initiatief van de 'Zusters van de Eucharistie' verzorgde Vredesorganisatie Pax de jarenlang de exploitatie. Sinds 2003 draagt een stichting het werk. De PDU heeft het werk tot 2017 gesubsidieerd met € 10.000- per jaar. In afwachting van de verbouwingen van Hoog Catharijne draait het Stiltecentrum low-profile en met minimale kosten. In 2018 kon er daardoor geen beroep gedaan worden op een bijdrage van de PDU.

De Haven

De Haven is een aan de PGU verbonden pioniersplek op Kanaleneiland.

IKJU

Het Interkerkelijke Jeugdwerk in Utrecht (IKJU) is ontstaan door een samenwerking van 4 kerken in Utrecht. Deze kerken werken samen op het gebied van jeugdwerk om 2 redenen; om een stadsbreed netwerk van jeugd te krijgen in Utrecht en omdat samenwerken het makkelijker maakt om goed jeugdwerk te organiseren.

51 Landelijk werk

	Werkelijk 2018	Begroot 2018	Werkelijk 2017
Doorzendcollecten	32.311	23.300	21.820
Doorzendcollecten wijkdiaconieën	1.592	200	2.184
Overige landelijk wijkdiaconieën	1.850	1.500	3.910
	35.753	25.000	27.914

52 Wereldwijd

	Werkelijk 2018	Begroot 2018	Werkelijk 2017
Werelddiakonaat	30.000	30.000	30.000
Doorzendcollecten	30.078	50.000	59.172
Doorzendcollecten wijkdiaconieën	14.839	4.500	4.828
Zendingsbussen wijkdiaconieën	7.429	5.500	-386
Overige wereldwijd wijkdiaconieën	19.580	12.000	17.787
Ghana project	4.009	4.000	4.000
	105.934	106.000	115.401

De PDU steunt op verschillende manieren het werelddiakonaat, o.a. door verdubbeling van de bedragen die door ZWO-commissies bijeen zijn gebracht voor bepaalde projecten en verdubbeling van de opbrengsten van de collecten voor het werelddiakonaat.

Het Ghana project is ontstaan uit een initiatief van de wijkgemeente Utrecht West en is later door de PDU overgenomen. De kern van het project is een periodieke uitwisseling met de gemeente in Accra. De PDU stort jaarlijks een bedrag van € 4.000 in een fonds. Uit dit fonds wordt de uitwisseling bekostigd.

Mutatie bestemmingsreserves

Ouderenwerk

	Werkelijk 2018	Begroot 2018	Werkelijk 2017
Kosten ouderenwerkers	39.420	40.000	74.083
Totaal Bestemmingsreserve Ouderenwerk	39.420	40.000	38.773

Totaal mutatie bestemmingsreserves

	39.420	40.000	38.773
--	---------------	---------------	---------------

Controleverklaring

	EUG	Jacobikerk	Citypastoraat Domkerk	Zuilen	JohannesCentru mgemeente	Nieuwe Kerk	Tuindorpkerk	Wilhelminakerk	Marcus-Nicolai gemeente	West	Eliminatie	TOTAAL
	1	2	4	6	8	10	11	12	13	18		
81000 rentebaten	-	-655	-	-	6	-	-	5	24	-		-620
81010 baten beleggingen via PGU	-	-	-3.456	-	-320	-307	-68	-	-2.787	-1.818		-8.755
83000 collecten kerkdiensten	-	16.027	4.761	2.441	3.156	10.794	5.753	904	7.023	3.263		54.123
83010 extra collecten	-	-	-	-	-	-	-	-	832	-		832
83050 giften	-	3.062	336	215	450	2.950	1.157	-	90	4.071		12.331
83055 giften stichtingen	350	3.361	450	1.450	-	-	350	-	500	300		6.761
83060 zendingsbussen	-	6.196	-	-	-	-	-	-	-	-		6.196
83070 overige inkomsten	-	960	-	280	-	9	-9	-	161	4.110		5.511
83080 ZWO verkoop	-	-	-	-	-	688	113	-	35	-		835
84010 doorzendcollecten plaatselijk	-	2.273	8.805	2.011	1.185	-	2.671	-	1.262	-		18.208
84019 doorzend plaatselijk coll schema	8.235	13.578	5.282	2.319	2.828	12.293	5.213	815	6.675	2.757	-28.025	31.969
84020 doorzendcollecten landelijk	-	1.059	-	-	-	200	-	-	334	-		1.592
84029 doorzend landelijk coll schema	2.941	8.060	4.871	1.366	1.644	5.079	2.743	650	3.475	1.483		32.311
84030 doorzendcollecten wereldwijd	-	1.509	1.643	309	2.756	1.553	4.153	-	2.490	475		14.889
84039 doorzend wereldwijd coll schema	3.862	7.199	2.468	1.070	1.258	5.270	2.526	847	4.587	992		30.078
Inkomsten	15.387	62.628	25.162	11.462	12.963	38.529	24.602	3.221	24.701	15.633	-28.025	206.261
47100 administratie en beheer	-	122	1.276	70	157	57	160	251	210	-		2.303
48100 bankkosten	98	339	176	331	212	134	118	131	201	193		1.934
49100 avondmaal	-	-	750	-	-	108	203	59	20	154		1.293
50000 doorzend plaatselijk wijk	-	2.273	8.805	2.011	1.185	-	2.671	-	1.262	-		18.208
50001 individuele hulpverlening	-	4.429	4.550	1.003	1.029	4.849	5.217	250	4.087	4.339		29.753
50002 ouderenwerk	-	75	-	1.579	-	-	-	379	1.213	-		3.246
50003 kerktelefoon	-	798	-	-	357	-	-	-	221	-		1.377
50010 giften en lasten plaatselijk	150	7.803	1.503	170	127	2.875	463	165	4.804	3.700		21.759
50099 doorzend plaatselijk coll schema	8.235	13.578	5.282	2.319	2.828	12.293	5.213	815	6.675	2.757	-28.025	31.969
51000 doorzend landelijk	-	1.059	-	-	-	200	-	-	334	-		1.592
51010 giften en lasten landelijk	100	1.500	-	-	-	125	125	-	-	-		1.850
51099 doorzend landelijk coll schema	2.941	8.060	4.871	1.366	1.644	5.079	2.743	650	3.475	1.483		32.311
52000 doorzend wereldwijd	-	1.509	1.643	309	2.756	1.553	4.153	-	2.490	425		14.839
52005 zendingbussen	-	6.196	-	-	-	-	233	-	1.000	-		7.429
52010 giften en lasten wereldwijd	50	7.170	566	504	383	6.262	1.514	-	1.865	1.265		19.580
52099 doorzend wereldwijd coll schema	3.862	7.199	2.468	1.070	1.258	5.270	2.526	847	4.587	992		30.078
Uitgaven	15.435	62.110	31.892	10.731	11.937	38.803	25.338	3.547	32.444	15.307	-28.025	247.543
Saldo	-48	518	-6.730	730	1.026	-275	-736	-326	-7.743	326	-	-13.257

	EUG 1	Jacobikerk 2	Citypastoraat Domkerk 4	Zuilen 6	JohannesCentru mgemeente 8	Nieuwe Kerk 10	Tuindorpkerk 11	Wilhelminakerk 12	Marcus-Nicolai gemeente 13	West 18	Eliminatie	TOTAAL
ACTIVA												
140.20 Diaconale leningen	730	-	-	-	-	-	1.023	-	-	450		2.203
100.00 Liq middelen	2.835	3.013	2.939	11.332	6.778	1.647	6.457	4.880	4.001	7.683		51.565
140.50 Belegd via PGU ´r-c PDU	-	33.653	111.182	-	13.022	9.302	7.029	-	103.666	63.381		341.234
140.00 Debiteuren	200	3.564	-	754	537	1.943	133	685	1.169	-		8.985
140.10 Overige	-	-	2.880	-	1.192	88	2.346	127	2.885	496		10.015
TOTAAL ACTIVA	3.766	40.229	117.001	12.085	21.529	12.979	16.987	5.692	111.721	72.010		414.001
PASSIVA												
190.00 Eigen vermogen	791	36.517	107.376	7.408	17.252	12.647	12.647	2.576	115.831	68.184		381.227
Resultaat lopend jaar	-48	518	-6.730	730	1.026	-275	-736	-326	-7.743	326		-13.257
210.00 Fondsen	2.913	-	13.911	2.873	1.238	-	754	2.000	-	-		23.690
r/c pgu	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-		-
160.00 schulden	110	3.194	2.445	1.074	2.013	607	4.322	1.443	3.633	3.500		22.341
TOTAAL PASSIVA	3.766	40.229	117.001	12.085	21.529	12.979	16.987	5.692	111.721	72.010		414.001
Vershil beginvermogen jaarrekening 2018 tov eindvermogen jaarrekening 2017												
Beginvermogen 2018	791	36.517	107.376	7.408	17.252	12.647	12.647	2.576	115.831	68.184		381.227,21
Eindvermogen 2017	791	35.111	107.376	7.408	18.304	12.647	12.647	2.845	112.966	68.184		378.278,39
Vershil	-	1.406	-	-	-1.052	-0	-0	-269	2.865	-		2.948,82
Apart toegelicht												0,00
	-	1.406	-	-	-1.052	-0		-269	2.865	-		2.948,82

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: de Algemene Kerkenraad van de Protestantse Gemeente te Utrecht

Wattbaan 51-5
3439 ML Nieuwegein
Postbus 137
3430 AC Nieuwegein

T (030) 307 49 49
nieuwegin@vanreeacc.nl
www.vanreeacc.nl
KvK nr. 09068872

A. Verklaring over de in het verslag opgenomen jaarrekening 2018

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2018 van de Protestantse Diaconie te Utrecht gecontroleerd.

Naar ons oordeel is de in dit verslag opgenomen jaarrekening 2018 van de Protestantse Diaconie te Utrecht in alle van materieel belang zijnde aspecten opgesteld in overeenstemming met de door het College van Diakenen gekozen en beschreven grondslagen, zoals uiteengezet in de 'Grondslagen van waardering en resultaatbepaling' van de jaarrekening.

De jaarrekening bestaat uit:

1. de balans per 31 december 2018;
2. de staat van baten en lasten over 2018;
3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van de Protestantse Diaconie te Utrecht zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Benadrukking van de basis voor financiële verslaggeving en beperking in gebruik en verspreidingskring

Wij vestigen de aandacht op de 'Grondslagen van waardering en resultaatbepaling' in de toelichting van de jaarrekening waarin uiteen is gezet dat de jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met de door het College van Diakenen gekozen en beschreven grondslagen. De beschreven grondslagen zijn op onderdelen niet in overeenstemming met de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving. Hierdoor is de jaarrekening mogelijk niet geschikt voor andere doeleinden. Onze controleverklaring is derhalve uitsluitend bestemd voor de gemeenteleden, het College van Diakenen en de Algemene Kerkenraad van de Protestantse Gemeente te Utrecht en het Classicale College voor de Behandeling van Beheerszaken en dient niet te worden verspreid aan of te worden gebruikt door anderen. Ons oordeel is niet aangepast als gevolg van deze aangelegenheid.

B. Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het College van Diakenen en de Algemene Kerkenraad voor de jaarrekening

Het College van Diakenen is verantwoordelijk voor het opstellen van de jaarrekening in overeenstemming met de door het College van Diakenen gekozen en beschreven grondslagen, zoals uiteengezet in de 'Grondslagen van waardering en resultaatbepaling' van de jaarrekening. In dit kader is het College van Diakenen verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het College van Diakenen noodzakelijk acht om het opstellen van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

De Algemene Kerkenraad is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de entiteit.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de entiteit;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het College van Diakenen en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening de onderliggende transacties en gebeurtenissen zonder materiële afwijkingen weergeeft.

Wij communiceren met de Algemene Kerkenraad onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Nieuwegein, 22 mei 2019

Van Ree Accountants

w.g.

A. Hoogenboom AA